

Nieuwsbrief RES Twente

Juli 2021

De oplevering van de RES Twente 1.0: een belangrijke mijlpaal voor het realiseren van onze ambities in 2030 en onze bijdrage aan het Nationaal klimaatakkoord. In deze nieuwsbrief leest u meer over de vaststelling van de RES Twente 1.0 en geven we een stand van zaken over samenwerking met de omgeving en de regionale plan-MER. Ook schenken we aandacht aan de warmtetransitie: de samenwerking binnen de coalitie van het Regionaal Warmtenet en het onderzoek biogas/groengas.

Woord vooraf

Met het oog op de komende olympische spelen, vergelijk ik het realiseren van onze ambities in 2030 als het lopen van een marathon. Alleen dan niet een marathon die ik alleen loop, zoals ik ooit heb mogen doen, maar die we rennen in een team. Het is een pittige opgave, waarin we de krachten moeten verdelen en waarin we elkaar vast moeten en willen houden.

Met tevredenheid kijk ik terug op de afgelopen etappe. We wisten vooraf dat de lat hoog lag om tot een gedragen voorstel te komen in een relatief korte tijd. We hebben ons goed voorbereid, maar in de praktijk kom je dan toch diverse hordes tegen. Die hordes hebben we samen genomen en nu ligt er een strategische koers waarin de meeste volksvertegenwoordigers zich kunnen vinden. De signalen en zorgen rondom de betrokkenheid van inwoners, effecten op de volksgezondheid, inpassing in het landschap, maatschappelijke kosten en zorgen rondom beschikbare netcapaciteit hebben we een plek gegeven in de RES Twente 1.0. Bij vaststelling zijn moties en amendementen aangenomen, die nogmaals bekrachtigen dat hier aandacht voor moet zijn.

En die belofte doen wij graag als RES-organisatie. Op weg naar RES Twente 2.0, gaan we samen aan de slag met onze omgeving om die verdiepingsslag te maken, te optimaliseren, de mogelijkheden uit te werken en goed te onderzoeken hoe we onze ambities op het gebied van duurzame opwek elektriciteit en de warmtetransitie kunnen realiseren: haalbaar, betaalbaar, veilig en met maatschappelijke acceptatie.

Louis Koopman,
Voorzitter stuurgroep RES Twente

RES Twente 1.0 vastgesteld

De RES Twente 1.0 is vastgesteld door 12 Twentse gemeenteraden, het Algemeen Bestuur van de waterschappen Vechtstromen, Rijn & IJssel en Drents Overijsselse Delta en Provinciale Staten. Daarmee is er steun voor de regionale koers voor een lange termijn samenwerking in Twente om elektriciteit duurzaam op te wekken (1,5 TWh) en de warmtetransitie te realiseren. Zo dragen we bij aan de doelen uit het Nationaal Klimaatakkoord en het verminderen van de CO₂-uitstoot.

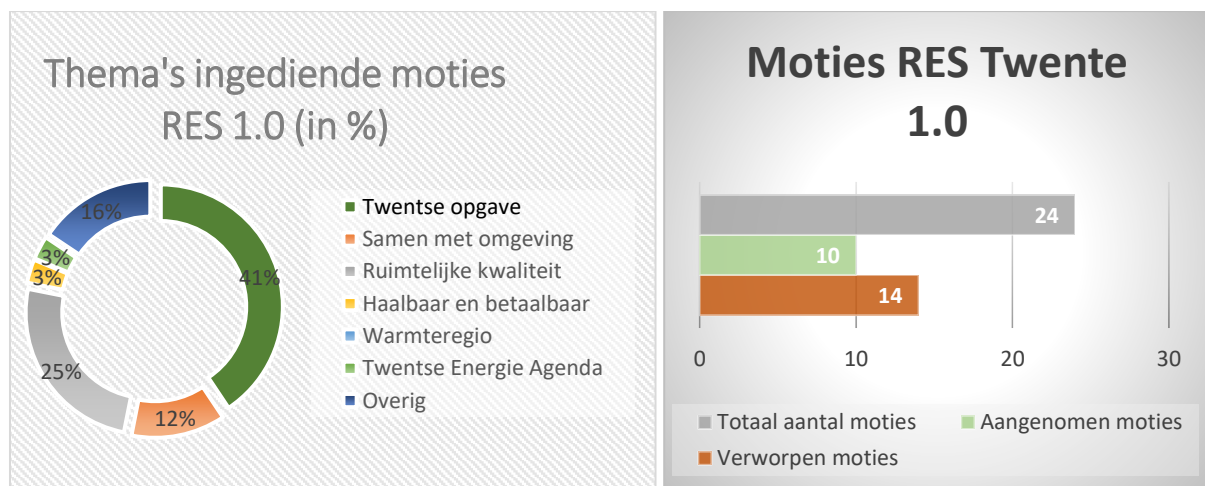

Op 9 juli 2021 heeft Louis Koopman als voorzitter van de stuurgroep RES Twente de RES Twente 1.0 opgeleverd aan het Nationaal Programma RES. Hierbij is aangetekend, dat besluitvorming in de gemeenteraad van Enschede volgt en dat de gemeenteraad van Rijssen-Holten nu niet wil instemmen met de RES Twente 1.0. De gemeenteraad van Rijssen-Holten koppelt de besluitvorming aan de resultaten het participatieproces in de gemeente. Het College van B&W van de gemeente Rijssen-Holten steunt de gezamenlijke ambitie om 1,5 TWh duurzaam op te wekken en de warmtetransitie te realiseren.

Samenvatting moties en amendementen

De volksvertegenwoordigers hebben bij vaststelling aandacht gevraagd voor onder meer de betrokkenheid van de omgeving in het proces, gezondheid en landschappelijke inpassing. Op weg naar RES Twente 2.0 is volop aandacht voor de uitwerking hiervan én voor de uitwerking van onze ambitie mits er landelijk middelen beschikbaar komen voor de financiering van de uitvoering van de RES 1.0. Er zal ook een optimalisatieslag plaatsvinden door middel van subregionale samenwerking, zodat de energietransitie betaalbaar is voor iedereen en onze ambities kunnen worden gerealiseerd.

Lees meer in de [samenvatting van de moties en amendementen](#).

Samen met de omgeving

De RES Twente 1.0 is een regionale strategische koers voor 2030 die zich richt op een haalbaar en betaalbare energietransitie, mét oog voor de verschillende belangen en andere maatschappelijke opgaven. Dat is een pittige opgave, die we alleen samen kunnen realiseren. Daarom versterkt de RES Twente de komende jaren de samenwerking met de omgeving. Dat willen we borgen op verschillende niveaus:

- Door subregionale afstemming krijgen we beter zicht op wat er nodig is om elektriciteit duurzaam op te wekken en beschikbare warmtebronnen optimaal te benutten. Door afstemming met een vertegenwoordiging van belanghebbenden dat werkt als een (sub)regionale 'meedenktank', realiseren we een meewerkende schil om de RES-organisatie, waarbij thematisch wordt samengewerkt. Betrokkenen in de meedenktank gaan met elkaar aan de slag en zorgen voor een gezamenlijk integraal advies. Hierbij wordt een proactieve en oplossingsgerichte houding verwacht van de deelnemers. Zij kunnen hun argumenten inbrengen en staan open voor andere perspectieven.
- Daarnaast wordt een platform ontwikkeld met een representatieve selectie van de Twentse samenleving, die regionaal, subregionaal, gemeentegrensoverschrijdend en lokaal in te zetten is. Hierdoor is het mogelijk om met grotere groepen te klankborden. De inzet op lokaal niveau gebeurt uiteraard altijd in samenspraak met de betreffende partner van de RES.
- Bij gemeentegrensoverschrijdende projecten is de RES Twente waar gewenst faciliterend bij de oprichting van een meewerkende schil met een vertegenwoordiging uit de directe omgeving, een selectie van het regionale platform en het realiseren van minimaal 50% lokaal eigendom, maar de betreffende gemeente(n) nemen de regie.
- De lokale communicatie- en participatieprocessen van de gemeenten zijn leidend ten opzichte van de subregionale afstemming tussen gemeenten. De hierboven genoemde vormen van participatie staan het lokale participatieproces daarbij (mede) ten dienste.

De komende periode geven we de samenwerking met de omgeving verder vorm. Dat doen we in afstemming met onze partners en een vertegenwoordiging van belanghebbenden. In september zal meer duidelijk worden hoe we bovenstaande gaan vormgeven.

Het versterken van de samenwerking met de omgeving levert naar ons idee een beter resultaat op voor de RES Twente 2.0, maar we verwachten niet dat er 100% draagvlak zal ontstaan. Binnen de energietransitie zal weerstand blijven bestaan van diverse inwoners. Wel willen we zorgen dat we samen met de omgeving de juiste afwegingen maken en dat er inzicht en begrip is voor het proces dat we samen doorlopen om deze gezamenlijke opgave te realiseren.

In de RES Twente 1.0 is aandacht voor het informeren en betrekken van de omgeving. Het vormgeven van minimaal 50% als uitgangspunt is één van de procesafspraken waar we de komende periode mee aan de slag gaan. In Wierden is het zonnepark Weuste Noord gerealiseerd voor, door en met de inwoners: 4,5 hectare, 17.820 panelen, 5,5 MWp, 1.700 huishoudens (foto Femke Teusink).

Regionale plan-MER

Aangezien de RES een ruimtelijke visie is waarin activiteiten mogelijk worden gemaakt met aanzienlijke milieueffecten, is opgenomen in de RES Twente 1.0 dat we een regionale MER-procedure realiseren. Een dergelijke strategische milieueffectrapportage (MER) kan de kwaliteit van de besluitvorming over de RES Twente 2.0 verbeteren. Dit sluit ook aan bij de [uitspraak van de Raad van State en de reactie van de staatssecretaris hierop](#).

Na de zomer starten we met een regionale plan-MER voor de RES Twente. Door milieu- en gezondheidseffecten vroegtijdig in beeld te brengen via de m.e.r-procedure en hierbij verschillende alternatieven te beschouwen, wordt systematisch en correct gewerkt volgens de wet en wordt tijdig ruimte geboden voor procesparticipatie. De Rijksoverheid gaat niet uit van plan-MER-plicht, maar de toegevoegde waarde van een MER voor de RES wordt niet ontkend. Het structureert de procedure en zorgt dat formele inspraak mogelijk is. Bovendien worden milieueffecten in een vroeg stadium beoordeeld en worden alternatieven verkend. Via een regionale plan-MER wordt voorwerk gedaan voor benodigde MER-procedures die later eventueel nodig zijn, bijvoorbeeld via het omgevingswetspoor.

Een plan-MER voor de gehele RES Twente regio kan helpen voor het vinden van een ruimtelijke bedding van de plannen en geeft daarbij een gewogen indicatie waarom een bepaald gebied wel of niet geschikt is voor zon en/of wind. Verder houden we de resultaten van de onderzoeken van het RIVM nauwlettend in de gaten en trekken samen op met de GGD Twente als het gaat om de volksgezondheid. Zo kunnen we waar nodig het proces bijsturen.

Verkenningen Regionaal Warmtenet

De ambitie van Twente is om zich te ontwikkelen tot een warmteregio. In de Regionale Structuur Warmte neemt het regionale warmtenet een centrale plaats in om de aanwezige warmte maximaal te benutten via een regionaal open warmtenet. Twente heeft samen met Ennatuurlijk en Cogas het initiatief getoond voor de ontwikkeling van dit warmtenet tussen de gemeenten Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Oldenzaal, Borne en Almelo. De reden hiervoor is dat een groot deel van de warmte van Twente op dit moment nog onbenut blijft. Deze partijen hebben onder begeleiding van de provincie de kansen hiervoor verkend.

Aanvankelijk startten zes gemeenten die gezamenlijke verkenningen. Op basis van de uitkomsten hebben gemeenten er nu voor gekozen om de haalbaarheid versneld in kaart te brengen in het gebied dat op de kortere termijn het meest kansrijk is.

De gemeenten Enschede, Hengelo en Borne willen samen met Twente een intentieovereenkomst afsluiten. De gemeenten Almelo, Oldenzaal en Haaksbergen kiezen hier nu nog niet voor. Na de zomer wordt de intentieovereenkomst opgesteld en getekend door de bestuurders van de deelnemende partijen.

Biogas Groengas

De productie van groengas uit biogas kan in Noordoost Twente een forse bijdrage leveren aan een succesvolle energietransitie. Groengas, dat aardgas 1 op 1 kan vervangen, wordt gemaakt van biogas. Het wordt via het bestaande aardgasnetwerk verspreid. Dit is dé oplossing voor plattelandskernen en woningen in het buitengebied, die niet betaalbaar op een andere manier van het aardgas af te halen zijn. De gemeenten Dinkelland, Losser, Oldenzaal en Tubbergen investeren samen in onderzoek naar de haalbaarheid en vorm van een productiebedrijf voor groengas.

Verder zijn de eerste stappen gezet om te komen tot een regionaal biogasnetwerk. Zo onderzocht Cogas of ze bestaande infrastructuur kan overnemen van de NAM en GTS. Door een aantal leidingen over te nemen, ontstaat de mogelijkheid met relatief beperkte inspanning een regionaal biogasnetwerk. Ook is er een onderzoek uitgevoerd binnen de regio naar potentie voor het opwekken van biogas. Daaruit komt een kansrijke clusters van veehouders naar voren die gezamenlijk een regionaal biogasnetwerk kunnen voeden.

Veel bebouwing in kleine kernen en in het buitengebied dateert van vóór 1992. Het overgrote deel van deze gebouwen kan niet betaalbaar 'all electric' worden verwarmd, met bijvoorbeeld een warmtepomp. Ook een groot warmtenet kan niet rendabel worden aangelegd, door de lage bebouwingsdichtheid. We verwachten dat de onderzoeken van de Noordoost Twentse gemeenten en Cogas relevant zijn voor Twente.

Vooruitblik

De komende maanden werken we verder aan het vormgeven van een effectieve RES-organisatie, waarin we optimaal gebruik maken van beschikbare kennis en ervaring, de krachten van de partners bundelen en een goede planning realiseren. De belangrijkste mijlpalen op een rijtje:

- 29 september 2021: Startup Op weg naar RES Twente 2.0
- 31 december 2021: Oplevering Transitievisies warmte door gemeenten
- 1 juli 2023: Oplevering RES Twente 2.0
- 1 januari 2025: Vergunningverlening energieprojecten
- 1 januari 2030: Realisatie ambities RES Twente

Wij wensen u een fijne zomer!

Coördinatieteam Regionale Energiestrategie (RES) Twente

Meer weten? Kijk ook op: www.energiestrategietwente.nl of neem contact op via: energiestrategie@regiotwente.nl